

Documentatie
Migratiemotieven van immigranten met de
buitenlandse nationaliteit
(MIGMOTIEFBUS)

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie microdata@cbs.nl. Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende *Migratiemotieven van immigranten met de buitenlandse nationaliteit*.”

Engelse versie

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: microdata@cbs.nl.

Beschikbare bestand(en):

Het bestand is beschikbaar over de periode 1995 t/m 2021 (longitudinaal).

In de [Versiegeschiedenis](#) ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan bij [Zelf onderzoek doen](#) in de catalogus onder het thema [Bevolking](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
 - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-

Inhoudsopgave

Bronvermelding.....	2
Beschikbare bestand(en):	3
1. Inleiding.....	5
2. Toelichting op de inhoud van de bestanden	6
Onderwerp microdatabestand(en)	6
Beschrijving	6
Beschrijving van de populatie	6
Methodologie	6
Procesverloop.....	7
Bijlagen	8
3. Bestandsopbouw en toelichting.....	9
Bestandsopbouw	9
Toelichting op de variabelen	10
RINPERSOONS	10
RINPERSOON.....	10
AANVANGMIGMOTIEFDATUM	10
EINDEMIGMOTIEFDATUM	11
NATEUEFTA	11
AFGELEIDGEZINNW.....	12
AFGELEIDARBEIDNW.....	12
AFGELEIDSTUDIENW	13
MIGRATIEMOTIEFINDNW.....	14
EUMIGRATIEDOELPUBL	14
NIETEUMIGRATIEMOTIEFPUBL	15
Versiegeschiedenis.....	16

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (geanonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “*Migratiemotieven van immigranten met de buitenlandse nationaliteit*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Onderwerp microdatabestand(en)

Dit onderwerp is afkomstig uit het [Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden \(SSB\)](#).

Beschrijving

Dit bestand bevat voor immigranten met een niet-EU/EFTA-nationaliteit het migratiemotief van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Voor immigranten met een nationaliteit van één van de EU/EFTA-landen is het afgeleid migratiedoel bepaald op basis van het feitelijk geregistreerde gedrag van de immigrant uit informatie in het Stelsel van Sociaal Statistische Bestanden. Met ingang van deze component is de methode gewijzigd. Dit betreft zowel de verwerking van de aangeleverde IND-migratiemotieven (voor immigranten met een niet-EU/EFTA-nationaliteit) als de afleiding van de migratiedoelen voor immigranten met een nationaliteit van één van de EU/EFTA-landen. Bovendien is voor immigranten met een niet-EU/EFTA-nationaliteit de gezinsmigratie onderscheiden in gezinshereniging en gezinsvorming en zijn arbeidsmigranten onderverdeeld in kennismigranten en overige arbeidsmigranten. Bij de IND wordt per immigrant maar één migratiemotief vastgelegd. Deze component bevat het motief van de eerste migratiebeweging vanaf 1998. Als een persoon een tweede keer naar Nederland immigreert met een ander motief, komt deze persoon tweemaal in de component voor met hetzelfde (eerste) migratiemotief. Er worden 15 verschillende IND-migratiemotieven onderscheiden. Voor de afgeleide migratiedoelen van EU/EFTA immigranten geldt dat er meerdere doelen tegelijkertijd kunnen voorkomen. De volgende afgeleide doelen worden onderscheiden: - gezinsmigratie; - arbeidsmigratie; - studiemigratie.

Beschrijving van de populatie

In de bevolkingsregisters van Nederlandse gemeenten ingeschreven immigranten die op het moment van immigratie een niet-Nederlandse nationaliteit hebben.

Methodologie

Uitgangspunt voor de migratiemotieven van immigranten met een niet-EU/EFTA nationaliteit het bestand van de IND met (eerste) migratiemotieven op peildatum 1 januari 1998; dit was de eerste levering van de IND aan het CBS in dit kader. Vervolgens is het bestand van 1 januari 1999 toegevoegd met alleen de records van nieuwe immigranten of van immigranten die in het bestand van 1 januari 1998 nog een onbekend motief hadden en nu wel een bekend motief hebben. Dit proces is herhaald tot en met het meest recente IND-bestand met peildatum 1 januari 2020. Evenals in de vorige methode koppelt het CBS deze migratiemotieven aan alle immigranten die volgens de IND vanaf 1995 geïmmigreerd zijn. Alleen migranten die geïmmigreerd zijn volgens de BRP behoren tot de populatie. De immigratiedatum is overgenomen uit de BRP. Het afgeleid migratiedoel voor immigranten met een EU/EFTA-nationaliteit wordt vastgesteld op basis van het feitelijk geregistreerde gedrag van de immigrant. Zie voor de totstandkoming van de afgeleide doelen asiel, gezin, arbeid en studie de afzonderlijke omschrijvingen van de betreffende variabelen. Indien geen van de afgeleide

migratiedoelen voorkomt, is een immigrant getypeerd als 'overig en onbekend'. Bij het aantal studiemigranten van immigranten met een EU/EFTA-nationaliteit dient het volgende te worden opgemerkt. Het aantal studiemigranten is lager dan het totaal aantal internationale studenten uit de EU/EFTA dat in Nederland studeert. Dit bestand bevat namelijk alleen immigranten die zich bij de gemeente hebben ingeschreven. Een deel van de buitenlandse studenten is geen immigrant, bijvoorbeeld Duitsers of Belgen die onderwijs volgen in Nederland, maar hier niet wonen. Als studenten wel in Nederland gaan wonen, maar zich niet bij een gemeente inschrijven, zijn het wel immigranten, maar zijn ze niet in deze component opgenomen. Ook kan het zijn dat studenten zich eerst inschrijven bij een onderwijsinstelling terwijl ze nog geen BSN hebben. Dan kan het CBS ze niet traceren, en kunnen de onderwijsgegevens niet gekoppeld worden aan de immigranten. Ook bij de vorige methode trad dit probleem op. Immigrant met een EU/EFTA-nationaliteit die niet toegedeeld kunnen worden aan één van de afgeleide doelen arbeid, gezin of studie krijgen een onbekend afgeleid migratiedoel. Dit kunnen bijvoorbeeld studenten zijn die aan particuliere scholen studeren of werknemers die hier via uitzendbureau-constructies werken maar geen belasting in Nederland betalen. Het CBS bepaalt of mensen samenwonen aan de hand van de BRP, maar gebruikt hiervoor ook belastinginformatie over het gezamenlijk aangifte doen of gezamenlijk toeslagen aanvragen. Als mensen dat samen doen, gaat het CBS ervanuit dat ze een paar zijn. Het duurt echter even voordat mensen belastingaangifte doen, en het CBS dus weet dat het om een paar en dus om gezinsmigratie gaat. In het meest recente verslagjaar worden de gezinsmigranten dan ook licht onderschat en wordt de categorie 'onbekend' overschat. Bij een volgende update van het bestand is er meer informatie beschikbaar en worden deze onder- en overschattingen zo goed mogelijk hersteld. Bij een vergelijking tussen aantallen niet-EU/EFTA-immigrant zoals weergegevens in dit bestand en het aantal verleende verblijfsvergunningen door de IND moet worden vermeld dat het jaar van inschrijving van een immigrant in de BRP kan afwijken van het jaar waarop iemand een verblijfsvergunning heeft gekregen.

Procesverloop

Van een aantal niet-Nederlandse immigranten is het migratiemotief van de IND (variabele MIGRATIEMOTIEFINDNW) niet bekend of niet ingevuld. Deze 'onbekende motieven' worden bijgeschat op basis van de verdeling van de bekende motieven. Zo ontstaat de variabele NIETEUMIGRATIEMOTIEFPUBL. Bij deze schatting is uitgegaan van de variabelen die het sterkst samenhangen met het migratiemotief, te weten geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, het jaar van vestiging in Nederland en nationaliteit. Het gaat hierbij om 1,4% van alle niet-EU/EFTA immigranten, veel minder dan in de vorige methode. De imputatie laat over het algemeen verwachte resultaten zien. Zo krijgen immigranten met een Syrische nationaliteit (en een onbekend/niet gevuld migratiemotief) vrijwel altijd een asielmotief. Bij andere landen zijn er meerdere motieven mogelijk, bijvoorbeeld bij immigranten met een Turkse nationaliteit. Daar is voor het grootste deel sprake van gezinsmigratie maar spelen ook arbeids-, studie- en asielmigratie een rol. Voor deze landen is het imputeren lastiger, maar het gaat hier over het algemeen om een heel klein aantal dat geïmputeerd moet worden.

Bijlagen

variabelenwaardenMIGMOTIEFBUS.xlsx

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	RINPERSOONS	A1
2	RINPERSOON	A9
3	AANVANGMIGMOTIEFDATUM	A8
4	EINDEMIGMOTIEFDATUM	A8
5	NATEUEFTA	A1
6	AFGELEIDGEZINNW	A1
7	AFGELEIDARBEIDNW	A1
8	AFGELEIDSTUDIENW	A1
9	MIGRATIEMOTIEFINDNW	A2
10	EUMIGRATIEDOELPUBL	A1
11	NIETEUMIGRATIEMOTIEFPUBL	A2

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

RINPERSOONS

RINPERSOONS van geïmmigeerde persoon

Definitie

De bron waaruit een persoon identificerend nummer is afgeleid.

Toelichting bij de definitie

In de meeste gevallen is de bron van de persoon-id het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente.

Toelichting bij het gebruik

Samen met het persoon-id identificeert deze code een natuurlijk persoon. De code geeft aan uit welke bron (registratie) het persoon-id is afgeleid.

Codelijst

Waarde	Label
R	RINPERSOON WEL IN GBA/BRP

RINPERSOON

Persoon-id van geïmmigeerde persoon

Definitie

Dit nummer identificeert een natuurlijk persoon. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

Toelichting bij de definitie

In de meeste gevallen gaat het om een omzetting van het A-nummer uit het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente. Omdat het A-nummer zeer identificerend is, wordt het voor toepassingen binnen het CBS (waaronder het uniek houden van aan personen gerelateerde informatie en het koppelen van verschillende registraties) vervangen door het RinPersoon. Rin staat voor Record identification number. Door de aan een RINPERSOON gekoppelde data in voldoende mate te verwijderen of te hercoderen, is het feitelijk onmogelijk om een RinPersoon aan een specifiek persoon toe te rekenen. De omzetting van een A-nummer naar een RinPersoon geschiedt door het CBS.

Toelichting bij het gebruik

Samen met de indicator voor de oorsprong van persoon-id identificeert dit nummer een uniek natuurlijk persoon.

AANVANGMIGMOTIEFDATUM

Datum vestiging in Nederland

Definitie

De datum waarop een persoon zich in Nederland heeft gevestigd via immigratie of administratieve opnemings.

Toelichting bij de definitie

Immigratie: Vestiging van personen vanuit het buitenland in Nederland. Om als immigrant te kunnen worden geteld dienen deze personen ingeschreven te worden in de gemeentelijke bevolkingsregisters. Men wordt ingeschreven als men verwacht minimaal vier maanden in Nederland te blijven. Administratieve opneming: Opneming van een persoon in de bevolkingsregisters van een gemeente op verzoek van de betrokkene. Deze opneming is niet het gevolg van geboorte, immigratie of vestiging van die persoon vanuit een andere gemeente in Nederland. Een administratieve opneming is meestal een hervestiging van een persoon die eerder administratief is afgevoerd en die verklaart nooit uit Nederland te zijn weggeweest.

EINDEMIGMOTIEFDATUM

Datum vertrek uit Nederland

Definitie

De datum waarop een persoon Nederland heeft verlaten.

Toelichting bij de definitie

Emigratie: Vertrek van personen naar het buitenland. Men wordt uitgeschreven indien de verwachte verblijfsduur in het buitenland ten minste acht maanden bedraagt. Het gaat hier steeds om de aan de gemeente gemelde emigratie. Administratieve afvoering: Verwijdering van een persoon uit het gemeentelijke bevolkingsregister van een gemeente nadat de gemeente heeft vastgesteld dat de verblijfplaats van deze persoon niet bekend is, deze persoon niet bereikbaar is en waarschijnlijk geen inwoner meer is van een Nederlandse gemeente. Een administratieve afvoering is meestal het gevolg van het vertrek van een persoon naar het buitenland zonder dat deze de gemeente hiervan op de hoogte heeft gesteld.

Toelichting bij het gebruik

Als `VRLEINDEMIGMOTDATUM` = `JJJJ1231` (waarbij `JJJJ1231` staat voor de laatst aanwezige datum vertrek uit Nederland in het bestand) dan is de betreffende persoon nog ingeschreven als inwoner in Nederland.

NATEUEFTA

Nationaliteit van een EU EFTA-land

Definitie

Heeft een persoon de nationaliteit van een EU (Europese Unie) of EFTA (European Free Trade Association / Europese Vrijhandels Associatie) land?

Toelichting bij de definitie

Persoon heeft nationaliteit van een EU-/EFTA-land

Toelichting bij het gebruik

`NATEUEFTA` = 0 betekent dat de persoon geen nationaliteit heeft van een EU/EFTA-land.
`NATEUEFTA` = 1 betekent dat de persoon de nationaliteit heeft van een EU/EFTA-land.

Codelijst

Waarde	Label
0	Geen nationaliteit van een EU- of EFTA-land
1	Nationaliteit van een EU- of EFTA-land

AFGELEIDGEZINNW

Afgeleid migratiedoel gezin

Definitie

Duidt aan of een afgeleid migratiedoel van een persoon gezinshereniging is.

Toelichting bij de definitie

Er is sprake van afgeleid migratiedoel gezin indien een persoon binnen 120 dagen na immigratie van de partner of binnen 120 dagen na immigratie van de vader of moeder is geïmmigreerd. Personen die naar Nederland migreren en een partner hebben die ten minste 120 dagen in Nederland woont worden altijd getypeerd als gezinsmigrant. Bij stellen die zonder vader of moeder naar Nederland komen wordt één persoon als gezinsmigrant getypeerd en één persoon als arbeidsmigrant. Hierbij wordt de persoon met het eerste record in de SECMbus dat werk betreft getypeerd als arbeidsmigrant, de andere persoon als gezinsmigrant.

Toelichting bij het gebruik

Bij het afgeleid migratiedoel wordt ook een volgordelijkheid weergegeven: AFGELEIDGEZINNW = 1 betekent dat gezin in de tijd het eerste afgeleide migratiedoel is; Daarnaast kunnen andere afgeleide migratiedoelen voorkomen. AFGELEIDGEZINNW = 2 betekent dat gezin het tweede afgeleide migratiedoel is en dat arbeid of studie het eerste migratiedoel is. AFGELEIDGEZINNW = 3 betekent dat gezin het derde afgeleide migratiedoel is en dat arbeid of studie het eerste respectievelijk tweede migratiedoel zijn.

Codelijst

Waarde	Label
0	Afgeleid doel is niet gezin (bij NATEUEFTA = 1)
1	1e afgeleide doel is gezin
2	2e afgeleide doel is gezin
3	3e afgeleide doel is gezin
9	n.v.t. (bij NATEUEFTA = 0)

AFGELEIDARBEIDNW

Afgeleid migratiedoel arbeid

Definitie

Duidt aan of een afgeleid migratiedoel van een persoon arbeid is.

Toelichting bij de definitie

Er is sprake van afgeleid migratiedoel arbeid als binnen 120 dagen na immigratie het zwaartepunt van de inkomsten van de immigrant bestaat uit inkomsten uit arbeid. Personen die zonder medereizigers naar Nederland migreren (zonder partner, vader of moeder) en die al een baan hebben voordat ze in de BRP zijn ingeschreven (de grens is hierbij één jaar) worden

getypeerd als arbeidsmigrant. Bij stellen die zonder vader of moeder naar Nederland komen wordt één persoon als arbeidsmigrant getypeerd en één persoon als gezinsmigrant. Hierbij wordt de persoon met het eerste record in de SECMbus dat werk betreft getypeerd als arbeidsmigrant, de andere persoon als gezinsmigrant.

Toelichting bij het gebruik

Bij het afgeleid migratiedoel wordt ook een volgordelijkheid weergegeven: AFGELEIDARBEIDNW = 1 betekent dat arbeid in de tijd het eerste afgeleide migratiedoel is; Daarnaast kunnen ook andere afgeleide migratiedoelen voorkomen. AFGELEIDARBEIDNW = 2 betekent dat arbeid het tweede afgeleide migratiedoel is en dat gezin of studie het eerste migratiedoel is. AFGELEIDARBEIDNW = 3 betekent dat arbeid het derde afgeleide migratiedoel is en dat gezin of studie het eerste resp. tweede migratiedoel zijn.

Codelijst

Waarde	Label
0	Afgeleid doel is niet arbeid (bij NATEUEFTA = 1)
1	1e afgeleide doel is arbeid
2	2e afgeleide doel is arbeid
3	3e afgeleide doel is arbeid
9	n.v.t. (bij NATEUEFTA = 0)

AFGELEIDSTUDIENW

Afgeleid migratiedoel studie

Definitie

Duidt aan of een afgeleid migratiedoel van een persoon studie is.

Toelichting bij de definitie

Er is sprake van afgeleid migratiedoel studie als iemand binnen 366 dagen na immigratie studeert.

Toelichting bij het gebruik

Bij het afgeleid migratiedoel wordt ook een volgordelijkheid weergegeven: AFGELEIDSTUDIENW = 1 betekent dat studie in de tijd het eerste afgeleide migratiedoel is; Daarnaast kunnen andere afgeleide migratiedoelen voorkomen. AFGELEIDSTUDIENW = 2 betekent dat studie het tweede afgeleide migratiedoel is en dat arbeid of gezin het eerste migratiedoel is. AFGELEIDSTUDIENW = 3 betekent dat studie het derde afgeleide migratiedoel is en dat arbeid of gezin het eerste resp. tweede migratiedoel zijn.

Codelijst

Waarde	Label
0	Afgeleid doel is niet studie (bij NATEUEFTA = 1)
1	1e afgeleide doel is studie
2	2e afgeleide doel is studie
3	3e afgeleide doel is studie
9	n.v.t. (bij NATEUEFTA = 0)

MIGRATIEMOTIEFINDNW

Beperkte indikking van het originele IND migratiemotief, zonder imputatie

Definitie

De reden van een persoon om zich in Nederland te vestigen volgens de Immigratie- en Naturalisatie Dienst (IND).

Toelichting bij de definitie

Het originele migratiemotief volgens de IND, geclusterd en zonder imputatie

Toelichting bij het gebruik

Onbekende motieven zijn NIET bijgeschat. De variabele is o.a. bedoeld om onderscheid te kunnen maken tussen geïmputeerde en niet geïmputeerde waarden.

Codelijst

Waarde	Label
9	Onbekend (bij NATEUEFTA = 0) / n.v.t. (bij NATEUEFTA = 1)
10	Gezinshereniging
11	Gezinsvorming
31	Asielmigratie (VVTV: Voorwaardelijke Vergunning tot Verblijf)
32	Asielmigratie (vergunning bepaalde/onbepaalde tijd)
33	Asielmigratie (A-status)
34	Asielmigratie (overige redenen)
35	Asielmigratie (AMV's)
40	Kennismigratie
49	Overige arbeidsmigratie
51	Au pair
61	Studie
71	Economisch niet-actief
81	Medische behandeling
91	Overige motieven
99	Onbekend / niet ingevuld

EUMIGRATIEDOELPUBL

Afgeleid migratiedoel van personen met een nationaliteit van een EU/EFTA-land

Definitie

Duidt het afgeleid migratiedoel aan voor een persoon met de nationaliteit van een EU (Europese Unie) of EFTA (European Free Trade Association / Europese Vrijhandels Associatie) land.

Toelichting bij de definitie

Het eerste afgeleide migratiedoel van personen met een nationaliteit van een EU/EFTA-land

Toelichting bij het gebruik

Een persoon kan meerdere afgeleide migratiedoelen hebben, alleen het eerste afgeleide migratiedoel is hier opgenomen. Voor personen die geen nationaliteit van een EU/EFTA-land hebben is deze variabele niet van toepassing.

Codelijst

Waarde	Label
1	1e afgeleide doel is gezin
2	1e afgeleide doel is arbeid
3	1e afgeleide doel is studie
9	Overig en onbekend (bij NATEUEFTA = 1) / n.v.t. (bij NATEUEFTA = 0)

NIETEUMIGRATIEMOTIEFPUBL

Migratiemotief van de IND dat wordt gepubliceerd na imputatie (en andere aanpassingen)

Definitie

De reden van een persoon om zich in Nederland te vestigen volgens de Immigratie- en Naturalisatie Dienst (IND).

Toelichting bij de definitie

Het migratiemotief volgens de IND van personen die niet de nationaliteit hebben van een EU/EFTA-land

Toelichting bij het gebruik

Onbekende motieven zijn bijgeschat op basis van de verdeling van de bekende motieven. Bij deze schatting is uitgegaan van de variabelen die het sterkst samenhangen met het migratiemotief, te weten geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, het jaar van vestiging in Nederland en nationaliteit. Voor personen die de nationaliteit van een EU/EFTA-land hebben is deze variabele niet van toepassing.

Codelijst

Waarde	Label
9	n.v.t. (bij NATEUEFTA = 1)
10	Gezinshereniging
11	Gezinsvorming
20	Asielmigratie
30	Overige arbeidsmigratie
31	Kennismigratie
40	Studie
50	Overige motieven

Versiegeschiedenis

<i>Bestandsnaam</i>	<i>Reden</i>
MIGMOTIEFBUSV20211	Vervangt V20201